

N:o 4.

Ank. till Riksd. Kansli d. 6 Mars 1868, kl. 12 midd.

*Utlåtande, i fråga om afskrifning af ett vid Lånekontoret i Wisby
balanserat lån, tillhörande Statslånefonden.*

Hos Utskottet hafva sistlidet år församlade revisorer öfver Wisby lånekontor, uti deras berättelse, bland annat, hemställt om afskrifning af ett vid lånekontoret utgifvet lån å 1,500 R:dr, tillhörande den s. k. Statslånefonden.

Angående ifrågavarande lån har Utskottet inhemtat, att detsamma den 2 April 1860 beviljats hemmansegaren Mårten Jacobsson Sigers i Hofdhem, mot hypothek af skuldsedel å enahanda belopp, utgifven af gårdfarihandlanden J. Blomberg och försedd med borgen af Henrik Mattsson Sigers, Petter Pettersson Burge i Eista, J. Cederlund Sigers och Jacob Welin Stjup i Habblingbo, hvilka samtliga gäldenärer vid lånets förfallotid blifvit, med undantag af Blomberg, som under tiden lemnat Gotland och om hvars vistelseort kännedom saknades, lagsökte hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande å Gotland, som, af anledning att gäldenärerne förnekat sina namn, förklarade målet vara af tvistig beskaffenhet.

Welin hade emellertid afidit, innan målet hann anhängiggöras vid vederbörlig domstol, eller Gotlands Södra Häradsrätt, dit ombudsmannen vid lånekontoret instämde Mårten Jacobsson, Henrik Mattsson, Petter Pettersson och J. Cederlund, med påstående om utbekommande af deras ifrågavarande skuld samt om ansvar för namnförnekelsen; men förklarade Häradsrätten Mårten Jacobsson, Henrik Mattsson, Petter Pettersson och J. Cederlund, efter aflagd edgång, icke allenast från all betalningsskyldighet på grund af ofvanberörda förbindelse frikallade, utan befriade dem jemväl från ansvar för namnförnekelsen.

Gårdfarihandlanden J. Blomberg, om hvilken underrättelse ingått att han skulle vistas inom Elfsborgs län och som emellertid blifvit hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i nämnda län lagsökt på grund af sin ofvanberörda skuldsedel samt tredskovis ålagd betalningsskyldighet, hade vid hos honom anställt utmätningsförsök befunnits sakna tillgång till gäldande af hvad honom sålunda blifvit ådömdt.

Härefter och sedan dels samtliga förstnämnde gäldenärer, på sätt ofvan är omförmäldt, frikallats från betalning af det ifrågavarande lånet, samt detta icke heller kunnat hos Blomberg uttagas, instämde ombudsmannen till Rådstufvu-rätten i Wisby vaktmästaren J. Andersson, som åtecknat sin ansvarighet för de inlemnade handlingarnes rättighet, med påstående det han, såsom ansvarig inlemnare, måtte förpligtas att till lånekontoret utgifva ersättning för omförmälda kapitalbelopp jemte ränta och kostnader; men emedan hvarken af de ingifna hos Härads-rätten i saken förda protokoller, eller eljest, kunde anses ådagalagdt att, på sätt ombudsmannen uppgifvit, ifrågavarande tvänne skuldebref af den 28 Mars 1860, för hvilkas rättighet Andersson tecknat sig ansvarig, falskeligen tillkommit och den omständighet att utgifvaren af skuldförbindelsen till lånekontoret, Märten Jacobsson, jemte en del af löftesmännen å den derstädes hypotiserade skuldsedeln, med ed friat sig från krafvet, så mycket mindre kunde medföra betalningsskyldighet för Andersson, som han genom sin tecknade ansvarighet för rättigheten af handlingarne, hvilka till form och vederbörliga påskrifter för honom varit att anse såsom fullt tillförlitliga, icke, mot sitt bestridande, finge antagas hafva förbundit sig, att, vid af gäldenären eller löftesmännen uteblifven likvid, deras betalningsskyldighet fullgöra, fann Rådstufvu-rätten, uti utslag den 12 Mars 1866, ombudsmannens instämde påstående ej kunna bifallas.

Emot detta utslag fullföljde ombudsmannen erlagdt vad till Kongl. Svea Hofrätt, som, i dom den 13 December 1866, pröfvade rättvist Rådstufvu-rättens domslut att gilla.

Utskottet bör anmäla, det Banko-fullmäktige, på förekomna anledningar, från Wisby lånekontor infordrat de detta mål rörande handlingar samt åt målet egnat särskild uppmärksamhet, men slutligen funnit någon åtgärd derutinnan icke kunna vidtagas.

Utskottet har äfven för sin del tagit kännedom af berörda handlingar; och då det deraf visar sig, att någon godtgörelse för ifrågavarande lån icke kan lånekontoret beredas samt det vid sådant förhållande till ingenting tjenar att fortfarande i räkenskaperna balansera fordringen, finner sig Utskottet, oaktadt slutlig redogörelse ännu icke lärer kunna lemnas för den s. k. Statslånefonden, eller de medel, hvilka, anskaffade genom det år 1858 upptagna tillfälliga statslån å 12 millioner R:dr, öfverlemnades till utlåning genom Riksbanken, böra hos Riksdagen tillstyrka,

att lånekontorets i Wisby ifrågavarande fordran å 1,500 R:dr må få ur räkenskaperna afskrifvas.

Stockholm den 5 Mars 1868.

W. F. Tersmeden.